

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет **економіки та менеджменту**

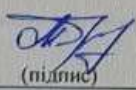
Кафедра **публічного управління та адміністрування**

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Аграрна політика
(вибірковий)

Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	«Менеджмент організацій та адміністрування»
Рівень вищої освіти	2 (магістерський) рівень вищої освіти

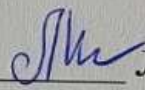
Суми – 2025

Розробники: () Славкова О.П.. професор, д.е.н.

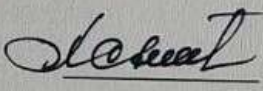
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування	протокол № 20 від 03.06.2025 р.	
	Завідувач кафедри	 (підпис) Бричко А.М. (прізвище, інішали)

Погоджено:

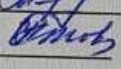
Гарант освітньої програми

 Лариса КАЛАЧЕВСЬКА

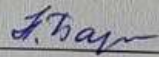
Декан факультету,
де реалізується освітня програма

 Світлана ЛУКАШ

Рецензію на робочу програму надали:

 Аліна БРИЧКО
 Надія СТОВОЛОС

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата: « 04 » 06 2025р.

Інформація про перегляд робочої програми (сілабусу)

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Глобальна та національна безпека		
2.	Факультет/кафедра	Економіки та менеджменту/публічного управління та адміністрування		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність, програми , складовою яких є ОК (заповнюється для обов’язкових ОК	-		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	ОП «Адміністративний менеджмент», 073 «Менеджмент»		
6.	Семестр та тривалість вивчення	третій семестр, 15 тижнів		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття) денна/заочна		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	122
		14	14	
9.	Мова навчання	українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Славкова О.П., професор кафедри публічного управління та адміністрування (ауд.№310 корпус факультету економіки та менеджменту)		
11.	Контактна інформація	0509354287, olena.slavkova.snau@gmail.com		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Метою курсу є ознайомлення студентів із основними категоріями та ключовими проблемами теорії та практики глобальної та національної безпеки, її видів і рівнів. Курс є важливим оскільки на сьогодні у світі в різних регіонах і майже на всіх континентах наявні конфлікти різної інтенсивності і важкості, аж до військових зіткнень. Крім того у військовий конфлікт втягнута і сама Україна. Вивчення навчальної дисципліни «Глобальна та національна бнзпека» завершується підсумковим контролем у формі заліку.		
13.	Мета освітнього компонента	Мета курсу – надати теоретичну підготовку і конкретні знання з національної безпеки, ознайомити із концептуальними основами національної безпеки..		
14.	Передумови вивчення ОК, зв’язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні публічне адміністрування, комунікації в державному управління, стратегічне управління та формування соціально-економічного розвитку регіону. 2. Освітній компонент є основою для дисциплін: фахове стажування та переддипломна практика, підготовка кваліфікаційної роботи та атестація		
15.	Політика академічної доброчесності	Списування – завдання не зараховується. Використання заборонених засобів під час контрольних засобів – відповідь не зараховується. Плагіат – завдання не зараховується.		
16.	Ключові слова	Безпека, глобальна безпека, національна безпека, система національної безпеки, рада національної безпеки, недержавна система національної безпеки, інформаційна безпека, економічна безпека		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення Аграрної політики студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК			Як оцінюється ДРН
	ПРН 01	ПРН 05	ПРН 06	
ДРН1: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен розуміти сутність та зміст теорії глобальної та національної безпеки, об'єкт і предмет, цілі та завдання глобальної та національної безпеки, її сутність та зміст	x	x		Тести множинного вибору
ДРН2: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати систему національної та глобальної безпеки, ідентифікувати загрози національній безпеці, знати складові національної безпеки та їх характеристики	x	x		Тести множинного вибору
ДРН3: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють глобальну та національну безпеку	x	x		Тести множинного вибору
ДРН4: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде вміти оцінювати систему управління національною та глобальною безпекою, діяльність ради безпеки та міжнародних організацій.	x		x	Тести множинного вибору, розрахункове завдання
ДРН5: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде вміти визначати систему недержавного забезпечення національної та глобальної безпеки її сутність, завдання та функції .	x			Тести множинного вибору, розрахункове завдання
ДРН6: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати поняття інформаційної безпеки України, загрози та державну політику в інформаційній сфері.	x		x	Тести множинного вибору, розрахункове завдання
ДРН7: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати основні підходи до забезпечення економічної безпеки України її зміст, види загроз, складові та систему забезпечення економічної безпеки України	x		x	Тести множинного вибору, розрахункове завдання

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Розподіл в межах загального бюджету часу, денна/заочна			Рекомендована література О – основна, Д - додаткова
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з		
Тема 1. Поняття та зміст загальної теорії глобальної та національної безпеки 1.Сутність та зміст теорії глобальної та національної безпеки 2.Об’єкт і предмет глобальної та національної безпеки 3. Цілі та завдання глобальної та національної безпеки 4.Функції глобальної та національної безпеки 5.Сутність та зміст глобальної та національної безпеки	1	1	12	О (1-10) Д (11-19)
Тема 2. Система національної та глобальної безпеки 1.Поняття, зміст та класифікація національних інтересів 2.Загрози національній безпеці: сутність, класифікація та зміст 3.Складові національної безпеки та їх характеристика	1	1	12	О (1-10) Д (11-19)
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення національної та глобальної безпеки 1.Сутність та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки 2.Принципи та засоби формування нормативно-правового поля забезпечення національної безпеки 3.Система нормативно-правових актів у сфері забезпечення національної безпеки 4.Передумови прийняття та основні положення Закону України «Про основи національної безпеки України» 5.Стратегія та Доктрини національної безпеки України	2	2	12	О (1-10) Д (11-19)
Тема 4. Система управління національною та глобальною безпекою 1.Сутність системи управління національною безпекою 2.Складові системи управління національною безпекою	2	2	12	О (1-10) Д (11-19)
Тема 5. Рада національної безпеки і оборони України в системі управління національною безпекою 1.Конституційно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони України 2.Принципи формування та діяльності Ради національної безпеки і оборони України 3.Функції та компетенція Ради національної безпеки та оборони України 4.Основні елементи структури РНБОУ	2	2	12	О (1-10) Д (11-19)
Тема 6. Недержавне забезпечення національної та глобальної безпеки 1.Сутність, завдання та функції недержавної системи національної безпеки 2.Методи забезпечення національної безпеки України недержавною системою безпеки 3.Складові недержавної системи національної безпеки	1	1	12	О (1-10) Д (11-19)
Тема 7. Забезпечення інформаційної безпеки України 1.Поняття та зміст інформаційної безпеки України 2.Загрози інформаційній безпеці 3.Система забезпечення інформаційної безпеки України 4.Державна політика національної безпеки в інформаційній сфері	1	1	12	О (1-10) Д (11-19)
Тема 8. Оцінка рівня економічної безпеки держави 1.Методи оцінки рівня економічної безпеки держави 2.Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня	2	2	12	О (1-10) Д (11-19)

економічної безпеки України				
Тема 9. Особливості забезпечення економічної безпеки України 1.Поняття та зміст економічної безпеки України. 2.Поняття та види загроз національній безпеці в економічній сфері 3.Складові економічної безпеки та їх характеристика 4.Система забезпечення економічної безпеки України 5.Напрями забезпечення національної безпеки в економічній сфері	1	1	12	О (1-10) Д (11-19)
Тема 10. Економічна безпека і тіньова економіка 1.Сутність тіньової економіки 2.Структура тіньової економіки 3. Детінізація економіки – пріоритет економічної безпеки України	1	1	14	
ВСЬОГО	14	14	122	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН1: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен розуміти сутність та зміст теорії глобальної та національної безпеки, об'єкт і предмет, цілі та завдання глобальної та національної безпеки, її сутність та зміст	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу
ДРН2: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати систему національної та глобальної безпеки, ідентифікувати загрози національній безпеці, знати складові національної безпеки та їх характеристики	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу
ДРН3: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють глобальну та національну безпеку	Лекція, практичне заняття, дискусія, дебати	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань
ДРН4: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде вміти оцінювати систему управління національною та глобальною безпекою, діяльність ради безпеки та міжнародних організацій.	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань
ДРН5: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде вміти визначати систему недержавного забезпечення національної та глобальної безпеки її сутність, завдання та функції .	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань
ДРН6: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати поняття інформаційної безпеки України, загрози та державну політику в інформаційній сфері.	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань
ДРН7: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати основні підходи до забезпечення економічної безпеки України її зміст, види загроз, складові та систему забезпечення економічної безпеки України	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань

5. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	ІРЗ 1(індивідуальне розрахункове завдання)	10/10%	До 7 тижня
2.	ІРЗ 2(індивідуальне розрахункове завдання)	10/10%	До 13 тижня
3.	Тестування	80/80%	Протягом семестру

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
ІРЗ 1	<5 балів	5-6	7-8	9-10
	Завдання не виконано	Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки	Завдання виконано, але існують несуттєві помилки	Завдання повністю виконано. Помилки відсутні
ІРЗ 2	<5 балів	5-6	7-8	9-10
	Завдання не виконано	Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки	Завдання виконано, але існують несуттєві помилки	Завдання повністю виконано. Помилки відсутні

5. 2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування	По закінченню кожної теми
2	Заповнення відомостей самооцінювання	По закінченню відповідної теми
3	Усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ІРЗ	Під час виконання ІРЗ

5.3. Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74		
60-68	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники/посібники

- Валевський О.Л. Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження: Моногр. К.: НІСД, 2001. 240 с.
- Геополітичний аналіз та прогнозування: навч. посіб. / за заг. ред. Г.П. Ситника. К.: НАДУ, 2014. Ч 1. 180 с.
- Глобальна та національна безпека: підручник / за заг. ред. Г.П.Ситника. – Київ : НАДУ, 2016. 784 с
- Глобальна та національна безпека: словник-довідник / за заг. ред. Г.П.Ситника. К.: НАДУ, 2016. 164 с.
- Гогвуд Б.В. Аналіз політики реального світу. К.: Основи, 2004. 396 с

6. Гріненко О.І., Денсжкін М.М., Кутвий О.П. Мобілізаційна підготовка національної економіки в контексті сучасних воєнних конфліктів. *Наука і оборона*. 2013. № 3 С. 40 – 44.
7. Кудряченко А. Зростання можливостей та шляхи впливу аналітичних центрів на діяльність владних інститутів. URL: / <http://www.niss.gov.ua/Monitor/november08/13.htm> (дата звернення 20. 05.2025).
8. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: Навч. посіб. К.: Кондор, 2012. 224 с.
9. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / за ред. Г. П. Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.
10. Про основи національної безпеки України. Закон України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=964-15> (дата звернення 20. 05.2025).
11. Радецький В.Г., Дузь-Крятченко О.П., Воробйов В.М., Грищенко В.П. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави: підруч. К.: НУОУ, 2010. 592 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

12. Глобальна та національна безпека. Конспект лекцій для студентів 1-2 м курсу. Суми, СНАУ, 2025. 148 с.
13. Глобальна та національна безпека.. Методичні рекомендації щодо проведення практичних занять для студентів 1-2 м курсу галузі знань. Суми, СНАУ, 2025. 39 с.
14. Глобальна та національна безпека. Методичні рекомендації щодо самостійного вивчення дисципліни для студентів 1-2 м курсу галузі знань. Суми, СНАУ, 2025. 52 с.
15. Е – курс «Глобальна та національна безпека.» <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id.>

6.2. Додаткові джерела

16. Ковбатюк, М., Шкляр, В., Пасенчук, П. Взаємозв'язок видів безпеки та їх систематизація за рівнями економічних систем. *Цифрова економіка та економічна безпека*, 2023. № 7, С.16-22. <https://doi.org/10.32782/dees.7-3>(дата звернення 20. 05.2025).
17. Моргалюк О. В. Проблема забезпечення національної безпеки в умовах глобалізації URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11323/1/Morgalyk_425-428.pdf (дата звернення 20. 05.2025).
18. Нікітін А. А. Міжнародна безпека як чинник національної безпеки держави. *Морська безпека та оборона*. 2024. № 1. С.50-56.
19. Пасічний Р. Національна безпека України в епоху глобалізації. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*, 2012р. № 24. С. 108–112.
20. Сайт безкоштовних електронних підручників онлайн. URL: <https://pidru4niki.com.> (дата звернення 20. 05.2025).
21. Сайт електронної бібліотеки підручників. URL: <http://studentam.kiev.ua.> (дата звернення 20. 05.2025).
22. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): Підручник. К.: Вид-во НАДУ, 2012. – 544 с.
23. СІПРІ 2021: Щорічник: озброєння, роззброєння та міжнародна безпека: Пер. з англ./Стокгольм. міжнар. ін-т дослідження миру; Укр. центр екон. і політ. досліджень ім. О.Разумкова; Редкол. укр. вид.: О.Мельник (керівник проекту) та ін. К.: Заповіт, 2022. 724 с. URL: https://razumkov.org.ua/images/sipri/SIPRI_2021_ukr.pdf (дата звернення 20. 05.2025).

6.3. Програмне забезпечення

1. Стандартні пакети прикладних програм MS Office

6.4. Інформаційні ресурси:

24. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua.> (дата звернення 20. 05.2025).
25. Офіційний сайт онлайн-бібліотеки освітньої та наукової літератури // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://eduknigi.com.> (дата звернення 20. 05.2025).
26. Офіційний сайт студентської електронної бібліотеки «ЧИТАЛКА» // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://chitalka.info.> (дата звернення 20. 05.2025).